

Қазақстан банктері 2020 жылдың қорытындылары

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ



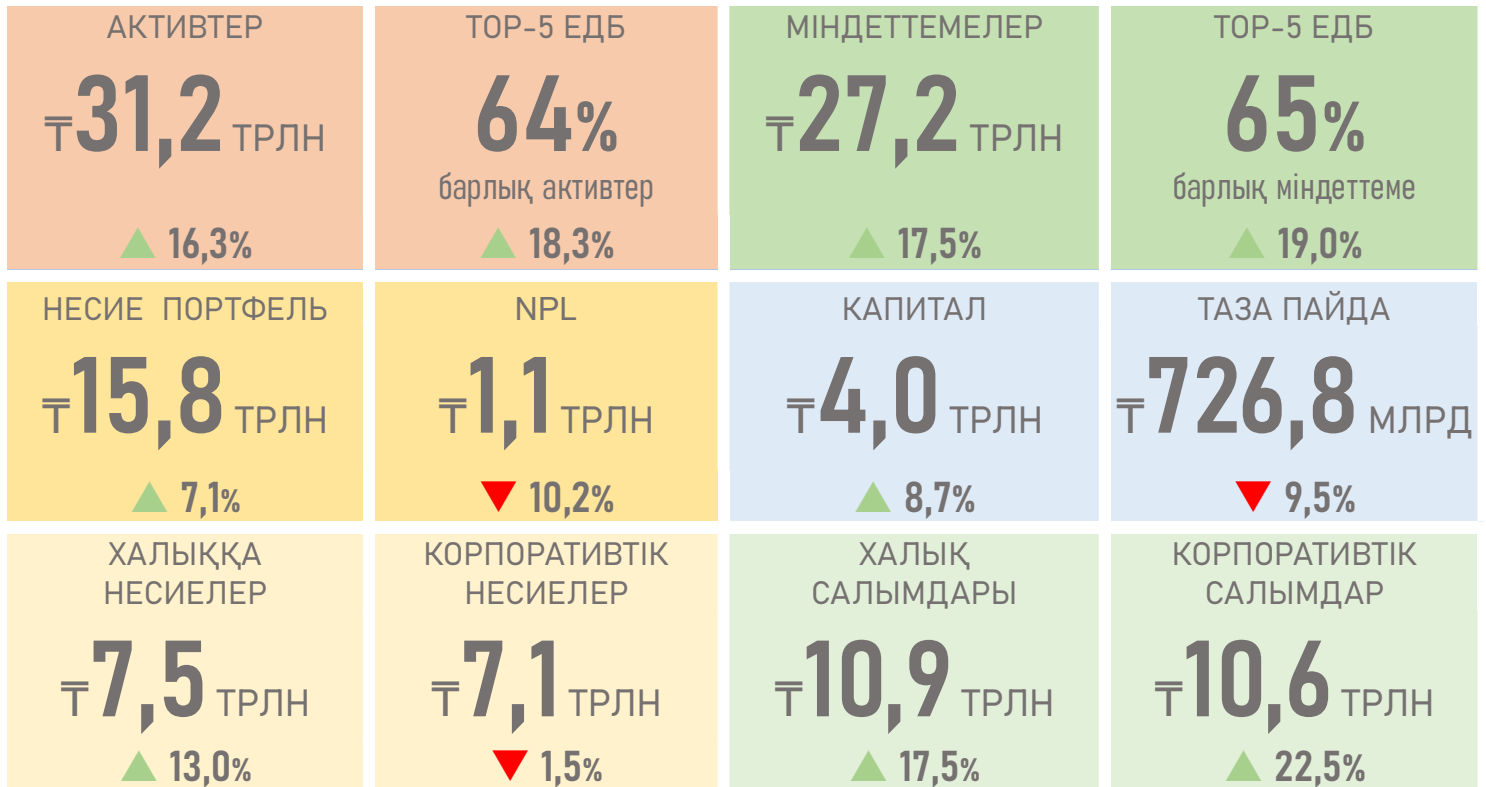
АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

ақпан 2021

2020 ж. негізгі тенденциялар

- Ел экономикасының төмендеуіне қарамастан (-2,6%), банк секторының активтері 2020 жылы 16%-ға өсті, бұл соңғы 5 жылдағы рекордтық көрсеткіш болып табылады. Оның ішінде жиынтық несиелер портфелі – 7,1%-ға өсті.
- Активтердің көрсетілген өсуін қаржыландыру клиенттердің депозиттерін тарту (өсімнен 82%) арқасында басым болды.
- Сонымен қатар экономикаға кредиттердің өсуінің драйвері ипотекалық кредиттеу (өсімнің 80%-ы) болды.

- Салымшылардың жүйеге деген сенімі артты — жеке тұлғалардың депозиттері 18% - ға, заңды тұлғалардың депозиттері 23% - ға өсті.
- M&A-мәмілелер мен лицензияны қайтарып алу аясында сектордағы шоғырландыру процесі жалғасты. Тиісінше, активтердің мөлшері бойынша ЕДБ ТОП-5 арасында шоғырлану да өсті (төменде қараңыз).
- Банк қызметтерін цифрландыруға жедел көшу болды, бірқатар банктер өздерінің маркетплейстері мен экожүйелерін дамытты, бұл қосымша пайда алу көзі болды.



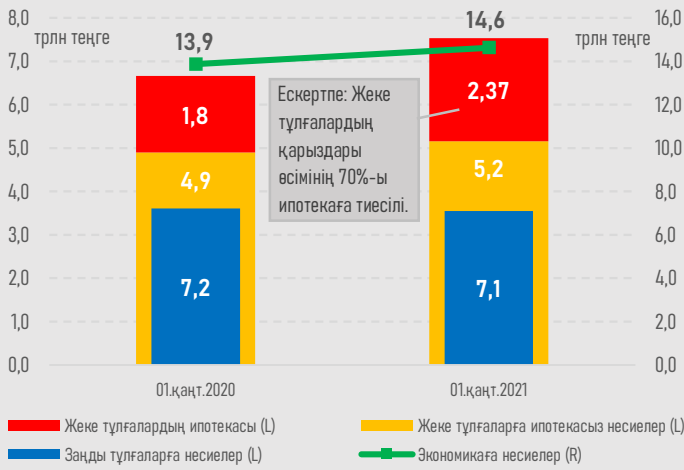
Банк жүйесінің активтері*



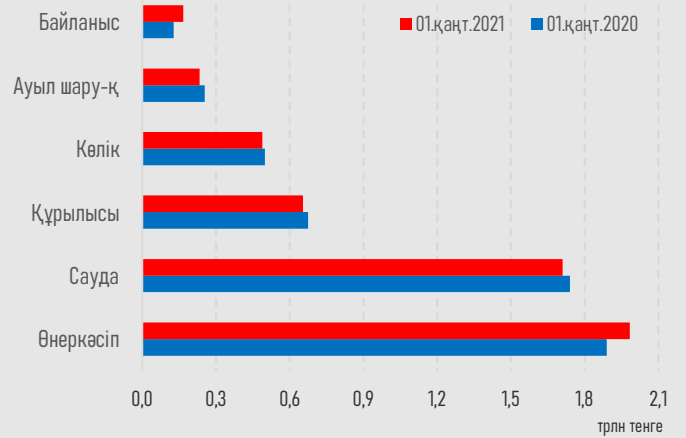
* Дереккөз: ҚРҰБ веб-сайты

Банктердің экономикаға несиелері*

ЖТ және ЗТ қарыздарының динамикасы

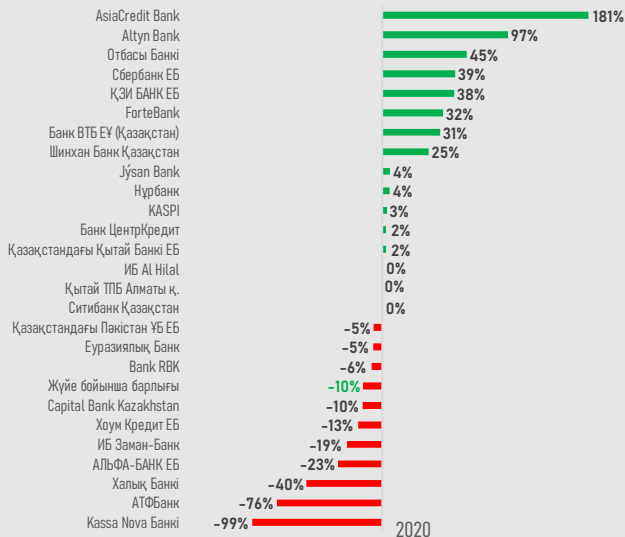


Салалар бөлінісінде банктердің несиелері

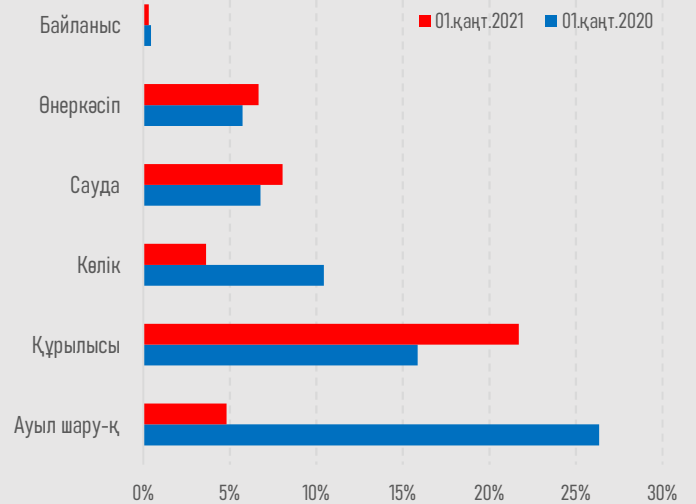


Жұмыс істемейтін қарыздар*

Динамика сомалары NPL

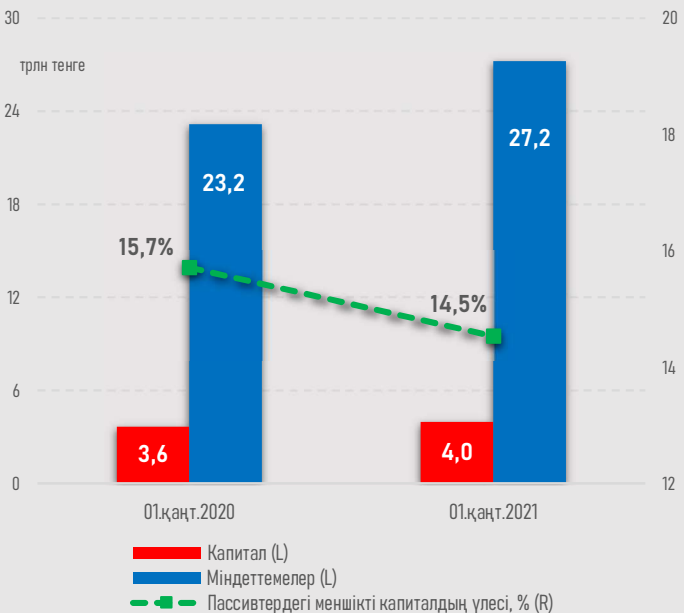


Мерзімі өткен берешек деңгейі

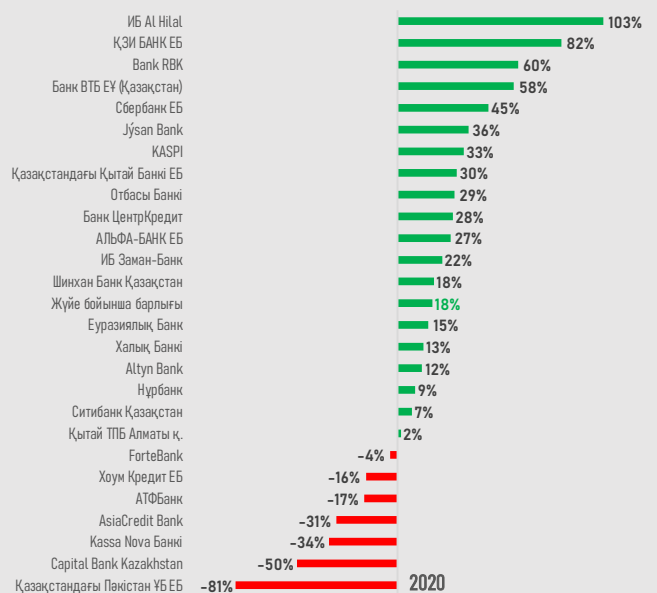


Банк жүйесінің пассивтері*

Міндеттемелер мен капитал динамикасы



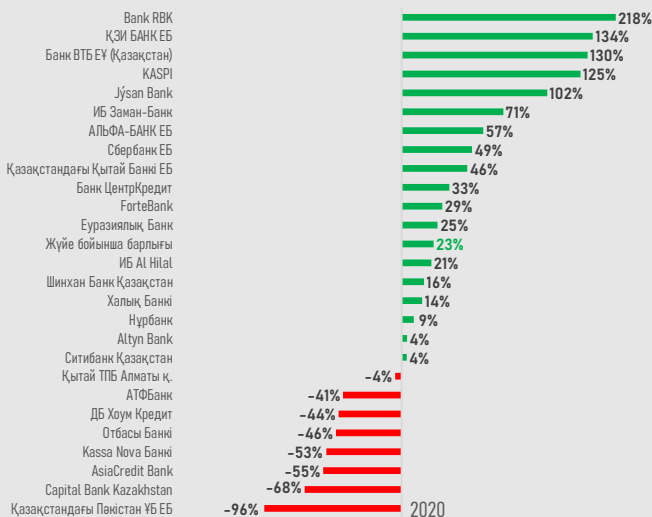
ЕДБ міндеттемелерінің динамикасы



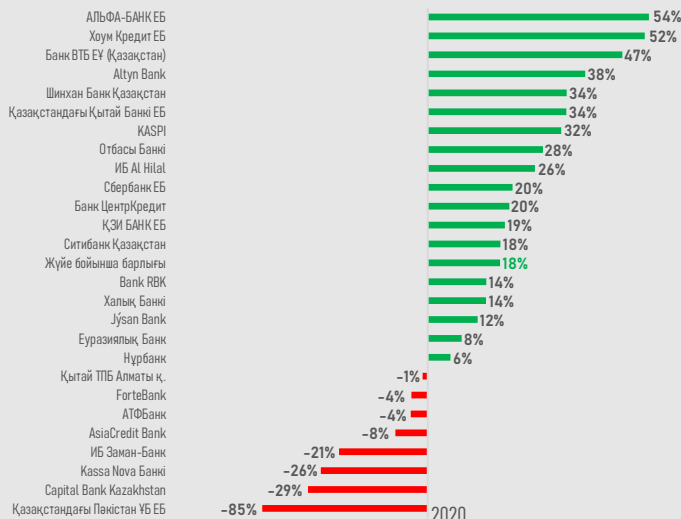
* Дереккөз: ҚРҰБ веб-сайты

Халықтың және корпоративтік ұйымдардың депозиттері*

Заңды тұлғалар депозиттер динамикасы

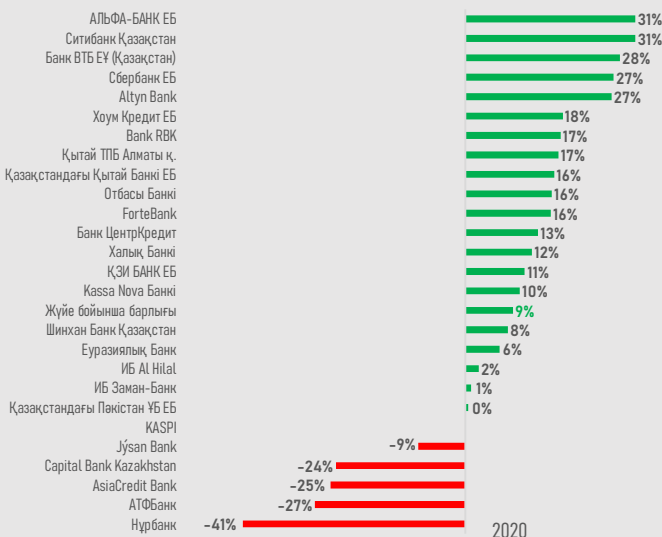


Жеке тұлғалар депозиттер динамикасы

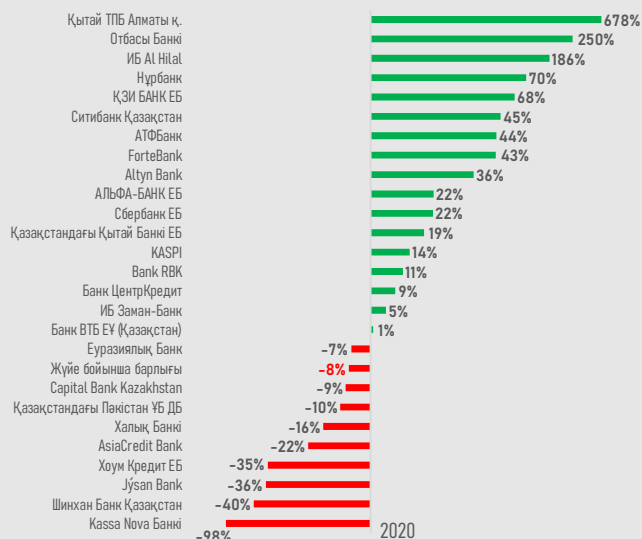


Банктердің провизиялары мен капиталы*

Меншікті капиталдың динамикасы



Провизиялар динамикасы



Резюме

Өткен жылдың күрделі операциялық жағдайларында банк секторы банк жүйесінің күйзелістерге қарсы тұрақтылығын куәландыратын әсерлі нәтижелер көрсетті (жоғарыдан қараңыз), бұл көбінесе сектордың қаржылық тұрақтылығын нығайту бойынша бұрын жүргізілген бірлескен жұмысқа (капиталдың жоғары буферлері, өтімділік), сондай-ақ Үкіметтің бизнес пен халықты қолдау жөніндегі реттеушілік жеңілдіктері мен шараларына байланысты.

Екінші жағынан, Covid-19 пандемиясында клиенттердің әрекеттері, қажеттіліктері мен үміттері өзгерді. Жаңа уақыттың сын-тегеуріндеріне жауап бере отырып, кредиттік мекемелер операциялық модельдерді қайта қарады, цифрлық байланыс арналарын қолдану аясын кеңейтті (мысалы, қашықтан сәйкестендіру рәсімін ұсынды), банк қызметтеріне қолжетімділікті арттырған және клиентке бағдарлану деңгейін арттырған маркетингтік шараларды дамытты. Сервистерді, операциялық процестерді және ұйымдық құрылымдарды жедел цифрландыру қаржылық инклюзияны ілгерілетуге, сапалы қарыз алушылар үшін бәсекелестіктің күшеюі жағдайында нарық үлесін ұлғайтуға және қосымша пайда алуға ықпал етті.

Осылайша, елдің ЕДБ халық пен бизнестің қажеттіліктері мен тілектерін қанағаттандыруға бағытталған қызметтер мен шешімдердің кең спектрін ұсынуға ұмтыла отырып, дәстүрлі қаржы өнімдерінің (кредиттер, депозиттер) шеңберінен көбірек шығып келеді. Мұндай тәсіл оларға клиентке бағдарланған болуға және клиенттердің адалдығын жеңуге мүмкіндік береді, сондай-ақ болашақ стресс-тесттерге төзімділікке ықпал етеді.

Сонымен бірге, елдегі экономикалық белсенділіктің одан әрі қалпына келуіне қарай экономиканы қолдаудың бірқатар шараларына қажеттілік төмендеуі мүмкін. Тиісінше, банк қарыз алушыларының несиелерге қызмет көрсету қабілетін сақтай алуы өте маңызды, осылайша тәуекелділік несиелік шығындарды шектейді.

Ағымдағы жылы қызметтерді цифрландыруға арналған трендтер жаңа шешімдер ұсыну, ойыншыларды шоғырландыру және бәсекелестікті жоғары ықтималдықпен күшейту өз жалғасын табады, бұл өзге де тең жағдайларда сектор көрсеткіштерінің дұрыс және тұрақты өсуіне себепші болады.